

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	30 augustus 2022	30 augustus 2022

Onderwerp

Behandelveorstel moties NPLG, stikstof en landbouw

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee de Staten geïnformeerd worden over het behandelvoorstel voor de moties 1103, 1105, 1108, 1109, 1110, 1111, 1113, 1114 en 1116.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten, waarmee de Staten worden geïnformeerd over de evaluatie van het Groene Cirkel beleid naar aanleiding van motie 1104.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het behandelvoorstel van de moties 1103, 1105, 1108, 1109, 1110, 1111, 1113, 1114 en 1116 en de evaluatie van het Groene Cirkel beleid naar aanleiding van motie 1104.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In het GS voorstel en de inleiding van de brief aan PS te verhelderen wat het NPLG inhoudt, conform de tekst die is opgenomen in de begroting;
- In de inleiding van de GS brief aan PS op te nemen dat er nog veel onzekerheden zijn die invloed zullen hebben op de verdere uitvoering van deze moties, met als voorbeeld de discussie die momenteel binnen het Rijk plaatsvindt;
- In de brief aan PS bij Motie 1105 de tekst te verduidelijken met betrekking tot het realiseren van de natuurdoelen;
- In de brief aan PS toe te voegen dat water en bodem leidend zijn bij ruimtelijke inrichting;
- In de brief over de evaluatie van het Groene Cirkels beleid op pagina 5 de passage 'het model dat dominant is' te vervangen door 'het model dat nu als gangbaar beschouwd wordt';
- Wijzigingen van ondergeschikt belang aan te brengen in de stukken en de publiekssamenvatting.

Bijlagen

1. GS-brief behandelvoorstel moties 1103, 1105, 1108, 1109, 1110, 1111, 1113, 1114 en 1116;
2. GS-brief de evaluatie van het Groene Cirkel beleid naar aanleiding van motie 1104.

1 Toelichting voor het College

Op 10 juni 2021 heeft het Rijk met de vaststelling van de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), de stikstofopgave in het landelijk gebied gekoppeld aan andere belangrijke opgaven in het landelijk gebied, zoals de Kaderrichtlijn Water, klimaat en biodiversiteit. De gebiedsgerichte aanpak vanuit het stikstofdossier, waarbij de focus lag op de gebieden rondom de Natura 2000-gebieden zullen wij verbreden naar het gehele landelijk gebied.

De komende maanden zullen wij nader met partners afspraken maken hoe het stikstofdossier en het NPLG nader te organiseren. De drie pijlers voor uitvoering van het stikstofdossier blijven ook in 2023 staan, dat betreft: natuur herstellen, stikstofbronnen verminderen en maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk maken. Daarbij dienen alle sectoren een bijdrage te leveren aan de emissiereductie van stikstof. Maatregelen, zowel generiek als gebiedsgericht, dienen te landen in het Gebiedsplan NPLG dat wij voor 1 juli 2023 aan het Rijk moeten aanbieden.

De moties 1103, 1104, 1105, 1108, 1109, 1110, 1111, 1113, 1114 en 1116 zijn ingediend naar aanleiding van de bespreking over de Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied en Perspectief Nederlandse Landbouwsector op 6 juli 2022. Met dit besluit stellen Gedeputeerde Staten de evaluatie van het Groene Cirkel beleid naar aanleiding van motie 1104 en de behandelvoorstellen van de resterende moties vast.

Tijdens de vergadering van Provinciale Staten is een groot aantal moties op een besprekingsstuk aangenomen. We beschrijven een aantal uitgangspunten, waarmee we de samenhang tussen deze moties aangeven.

Perspectief

- We onderschrijven het belang van een duurzaam toekomstperspectief voor de agrarische sector als een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle transitie van het landelijk gebied. Om dat te bereiken moet het anders. Want in de huidige vorm is de landbouw niet toekomstbestendig (motie 1103).
- Perspectief betekent voor ons een toekomstbestendig bedrijf op de lange termijn, binnen de grenzen van water en bodem in gebieden en binnen de kaders die daaraan door de overheid worden gesteld. Een toekomstbestendig bedrijf past binnen de omgeving en het gebied en heeft, ook bij een veranderende praktijk, een economisch verdienmodel. De ondernemer neemt hierin een eigen verantwoordelijkheid (motie 1103).
- Om perspectief te bieden, vertalen wij o.a. de landelijke kaders op het gebied van stikstof, klimaat, natuur en water naar meetbare indicatoren op gebieds- en bedrijfsniveau (motie 1103 en 1109).
- Binnen dit perspectief is tevens zorgvuldige aandacht voor stoppers. Deze creëren daarmee ook ruimte voor een toekomstbestendig bedrijf van de blijvers (motie 1103).

Borging en innovatie

- Borging van juridisch houdbare afspraken met de agrarische sector is een belangrijk vraagstuk voor de korte en lange termijn. Dit geldt zeker voor juridisch houdbare innovaties in bedrijfsvoering en in techniek. Als college zien wij innovatie als één van de manieren om tot bedrijfsvoering te komen die (stikstof)emissies reduceert, maar bijvoorbeeld ook waterkwaliteit en biodiversiteit minder belast of bodemdaling vermindert (motie 1108).
- Als het gaat om stikstofreductie vinden wij het belangrijk dat gegarandeerd kan worden dat met het toepassen van innovaties daadwerkelijk de berekende emissiereductie gerealiseerd wordt (motie 1108).

Gebiedsprocessen

- De gebiedsgerichte aanpak is een belangrijk onderdeel van de stikstofopgave. In de gebieden moeten we als gezamenlijke partijen, overheden, agrarische sector en terrein behorende organisaties de verschillende opgaven vanuit stikstof, natuur, water en klimaat in samenhang bezien en uitvoeren (motie 1109, 1110 en 1111).
- Alle sectoren moeten bijdragen aan stikstofreductie (motie 1111).
- Als wij samen met de partners een vertaalslag hebben gemaakt, is het aan de ondernemer hoe hij zijn bedrijf binnen de gestelde randvoorwaarden ontwikkelt en inricht (motie 1103).

Helderheid en middelen

- We streven naar gereedschap waarbij NPLG-doelen integraal en op systeemniveau worden opgepakt, dus niet alleen gericht op stikstof (motie 1109).
- Het is nodig dat er helderheid is over de opgave en dat er voldoende middelen, voldoende draagvlak en instrumenten zijn die hierbij helpen. Maatregelen daarvoor zullen deels generiek zijn, maar kunnen zeker per gebied verschillen (motie 1109).
- Dit alles krijgt vorm in gebiedsprocessen, waartoe de gebiedsplannen op 1 juli 2023 door de provincies moeten worden ingediend bij het ministerie. Hierin doen wij ook een claim op benodigde financiële middelen en benodigde instrumenten (motie 1103).
- Transities komen met onzekerheden en veranderende omstandigheden. Dit maakt het noodzakelijk om in gebieden langjarig en cyclisch te blijven werken aan duurzame perspectieven (motie 1103).

Koplopers, ketens en dromen

- Koplopers richten zich op vernieuwing en innovatie, voorbij het huidige systeem. Dat verhoudt zich vaak niet goed met wat er in regels en beleid is vastgelegd. Het is belangrijk om ook daar ruimte voor koplopers te creëren (motie 1113).
- Een gebiedsproces zonder ketenproces zal uiteindelijk slechts beperkt in staat zijn om de transitie van het landelijk gebied te versnellen. Als er een groene Cirkel is, is die uitermate geschikt om als innovatieplek te koppelen aan een NPLG-gebiedsnetwerk (motie 1104).
- Het is niet vanzelfsprekend om in de huidige maatschappelijke dynamiek en de door de overheid opgelegde (stikstof)maatregelen op gebiedsniveaus tot een gemeenschappelijke inspirerende droom te komen. Toch is juist de component

van een gemeenschappelijk uitnodigend perspectief een voorwaarde om binnen het NPLG naar te streven (motie 1104).

- De komende periode maken wij steeds de actuele, beschikbare informatie via een provinciaal loket toegankelijk. Daarnaast stellen wij coaches beschikbaar voor agrarische ondernemers die daar behoefte aan hebben (motie 1103).

Voor de uitvoering van de moties wordt verwezen naar de bijgevoegde twee brieven aan Provinciale Staten.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Er zijn geen bijzonderheden.

2 Voorafgaande besluitvorming

Er is geen voorafgaande besluitvorming.

3 Proces

Over de verdere uitwerking van verschillende moties gaan we in gesprek met de gebiedspartners, het Rijk en in IPO verband. Over bepaalde onderwerpen uit de moties, waaronder de legalisering van PAS-melders, zal op een later moment nadere informatie aan Provinciale Staten toegezonden worden.

4 Participatie en rolneming

De Rijksoverheid heeft een sturende en wetgevende rol in het stikstofdossier. De provincies hebben als taak en verantwoordelijkheid om de landelijke doelstellingen te vertalen naar de eigen provincie. Volgend uit de Wet stikstofreductie en natuurverbetering wordt van alle provincies verlangd dat zij een gebiedsplan opstellen waarbij de verschillende opgaven vanuit stikstof, natuur, water en klimaat in samenhang zijn opgenomen.

5 Communicatiestrategie

Niet van toepassing.